

HAJDUFÖLD

1923. év október 18.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, V. evf. (236.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 4000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Már csak ne mondja!

"Az a vád hangzott el, hogy elhagytuk a keresztyén nemzeti irányzatot, hátlenek lettünk a programhoz, amelyet hirdettünk. Kérdem, miért? Azért, mert nem vagyunk hajlandók ordítani, hogy keresztre kell feszíteni a zsidókat." Igy mondta Bethlen István gróf ur ő excellenciája, Börzema gyarország miniszterelnöke Szolnokon. Nagyon csodálkozunk e vádnak minősített vádon, mert hiszen a gróf ur csak ugy tudja, mint mi, gonosz fajvédők, hogy a zsidót nem akarjuk keresztre feszíteni. (Talán egy kicsit szent is volna az a hely). De ez a hang, gróf ur, ez a hang! Ez a modor már bocsásson meg nekünk, vagy a hordó tetejéről ágáló kortesre emlékeztet, vagy a dühös és megszorult renegatra, aki régi pártfeleit felsőfokra hangolt invektívákkal illeti. Mert hát az ön vádja nem is igaz. Mi sokkal szerényebb programmal is beérjük, mint a keresztre feszítés. Mi beérjük azzal, amivel a gróf urat és az egységes pártot a nemzetgyűlésbe beválasztották. Amelynek mindjárt első pontja így szól: "Követeljük a magyar alkotmány, a gazdasági és társadalmi élet újraépítését keresztyén-keresztyén nemzeti alapon." Továbbá a 17. és 18. pontok: "Követeljük a keresztyén ipar megerősítését, követeljük a keresztyén kereskedelem és pénzpiac megerősítését." Sőt a 19. pont így menydörög: "Követeljük a börze megrendszabályozását (!)". Mi ennyivel és ilyesfélekkel is beérnénk. De hova lett, gróf ur, a tavalyi hó? Mit valósított ön meg mindezekből? Mit? Hát mi megmondjuk. Az ön és a pártja által ország és világ előtt vállalt program sarkalatos pontjainak a homlokegyenest ellenkezőjét. Csonkamagyarországnak olyan keresztyén alkotmánya van, hogy azt zsidó bankok és zsidó újság-szerkesztőségek szobáiból kormányozzák. A keresztyén kisipart ugy támogatják, hogy ma holnap belepustul. Ami keresztyén kereskedelem vagy más gazdasági vállalkozás léteztül, abban a kormány teljesen ártatlan, legfeljebb talán annyi az érdeme, hogy még ma e keresztyén alakulatokat nem nyomja el, vagy nem meri megbénítani. A börzét meg ugy megrendszabályozták a garatjára öntött valorizálatlan hitelek milliárdjaival, hogy nemcsak a magyar társadalom lett töle koldussá, hanem ma már állami függöttségünket is fel kell adni miatta. És mikor e nemzet- és országpusztító politikával szemben egy féltucat jóra való ember szót emel, akkor még orcápirulás nélkül azt is el lehet mondani, hogy itt csak a zsidók megfeszítéséért ordítanak.

A gróf ur fennhangon azt is kijelentette, hogy ő a fajvédők politi-

káját nem követi, nem is fogja követni — és soha nem is követte. Hogy soha nem követte? Vigyázzon a nemes gróf, mert saját nyilatkozataiból és a Tormay Cecil könyvéből mást fogunk olvasni a TESZ egykori elnöknek a fejére. Hiszen ő követelte egykor a destruktív zsidó sajtó oly kemény megrendszabályozását, sőt kiirtását, hogy a legesőkönnyűsebb ébredő is feljött belé. Nem akarjuk a gróf urat azzal gyanúítani, mintha akkor mindezt a bársonyszékbe lendülés céljából művelte volna, de hogy jelenlegi politikája miatt, — bocsánat a plebejusi gorombaságért, — amolyan becsapott félének érezzük magunkat, hát az tény és szent bizonyos.

Berlinben helyreállott a rend Megkezdődnek a francia-német tárgyalások

A berlini zavargásokról érkező hírek szerint tegnap a rendőrség 84 embert tartóztatott le. Estére sikerült a rendet teljesen helyreállítani. Most megerősített őrfaragók tartják fenn a rendet. Erős készültségek állanak készen. Poincaré ma fogadta a párisi német ügyvivőt, akinek előterjesztése nyomán esetleg megkezdődhetnek a német kormányral való közvetlen tárgyalások.

Az angol lapok tárgyalják azt az

Jóvátételt kell fizetni a külföldi kölcsönből

A párisi jóvátételi bizottság döntött a magyar kölcsön ügyében - A jóvátételi bizottság hajlandó a zálogjogok későbbi felüggesztéséről tárgyalni

Prága, október 17. A Cseh Sajtóiroda a következő hivatalos jelentést adta ki: A jóvátételi bizottság mai ülésén foglalkozott a Magyarország által felveendő külföldi kölcsön ügyével. Az ülésen a kisantant nevében a párisi cseh követ szólt fel s beszédében kifejtette, hogy

Magyarország pénzügyi helyzete valóban súlyos, sőt siralmas.

A kisantant intenciói azonban azt célozzák, hogy habizonyítsák, miszerint jó szomszédi viszonyban kíván uak élni Magyarországgal és éppen ezért a kisantant

nem zárkózik el az elől, hogy Magyarországnak siralmas pénzügyi helyzete szanalására segítséget nyújtsanak.

Ezután a jóvátételi bizottság egyhangulag a következő határozatot hozta:

Minthogy a jóvátételi bizottság elvileg

hajlandó tárgyalni Magyarország bizonyos javaira és bevételi for-

Beszélgetőnk még „a pozíciók visszaszerzéséről” is, meg a „prokeresztyén” politikáról, melyet a zsidóság gazdasági hatalmának legalább egy évszázadra való biztosításával méltóztatott szolgálni, — de erről majd máskor!

Végül felszólít Bethlen gróf ur nemzetet, társadalmat, hogy az ország érdekében egységesen álljunk a háta mögé. Mint például Kossuth és Széchenyi a plakáton. No de ilyet! Hiszen mi fajvédők ő szerinte oly kevesen vagyunk, — amihez még hozzátehetnők, hogy nincsen sem bankunk, sem börzénk, sem szuro nyunk, sőt még somorjai választási iverket sem tudunk elő-, vagy el-tüntetni. Az ön háta mögé kegyelmes gróf ur? — Soha!

esetőséget, hogy Coolidge, az amerikai elnök döntőbírói szerepet vállalna Franciaország és Németország között. Azt hangsúlyozták, hogy az elnök csak valamilyen példátlan nagy esemény hatása alatt határozna el magát erre a közvetítésre.

Egyébként az angol birodalmi értekezlet bizonytalan időre

elhalasztotta a jóvátételi kérdésnek tárgyalását, mert egyelőre beakarja várni a további fejleményeket.

Májusig nem emelik a lakbéréket

A drágasági bizottság ülése

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés drágasági bizottsága Heinrich Ferenc elnöke alatt kedden délután ülést tartott. Az ülés előtt a háztulajdonosoknak egy 1500 tagból álló küldöttsége kereste fel Heinrich Ferencot s egy memorandumot nyújtott át, amelyben a sérelmeiket és kívánságait sorolják fel a háztulajdonosok.

Mit kívánnak a háztulajdonosok?

A háztulajdonosok a lakbérék kiutalása alapján a köztisztviselői fizetések emelésének mértékét tartják a minimumnak. A köztisztviselői fizetés ezerszeresre emelkedett s így a lakbéréket is a háboru alatti összeg ezerszeresére kell emelni. Ez a mostani bérek huszonöttszörösének felel meg. A ház karbantartására kívánják a háztulajdonosok, hogy a lakók a tervezett bér fizetésén felül a házak karbantartásához is megfelelően járuljanak hozzá.

Erelyes intézkedéseket az árdragítók ellen

A drágasági bizottság ülésén elsőnek Rakovszky István szólt fel. Erelyes intézkedéseket sürget az árdragítók ellen. Javasolta, hogy mondja ki a bizottság: nem tartja helyénvalónak, hogy a jelenleg érvényben lévő lakásrendeleten bármi módosítást tegyenek.

Vita a lakberek emeléséről

Ugron Gábor: Belátja, hogy bizonyos mértékű emelés igazságos, azonban ezt az emelést csak a jövő év májusában kell életbeléptetni, azonban akkor sem a tervezett mértékben.

Farkas István sürgeti, hogy az ürestelkek tulajdonosait kényszerítsék építkezésre.

Peyer Károly: Lehetetlennek tartja a lakbéremelést tél elején. A lakbéremelésnek a májusi negyedre való halasztását javasolja.

Haller István reméli, hogy az elhangzott súlyos bizonyítékok meggyőzik a kormányt arról, hogy ez alkalommal nem időszertű a tetemes lakbéremelés. Ha a kormány nem veszi ezt figyelembe, ugy a maga, mint a pártja részéről a legerősebb parlamenti harcot jelenti be.

Petrisevich Horváth Emil államtitkár kéri a bizottság tagjait, legyenek meggyőződve arról, hogy semmiféle szörnnyű intézkedéseket nem terveznek.

A bizottság ezután 9 szavazattal 8 ellenében elfogadta Peyer Károlynak azt az indítványát, hogy a lakbérrendelet 1924. május 1-ig ne módosíttassék.

Ugyancsak elfogadta a drágasági bizottság Rakovszky Istvánnak az árdragítók megrendszabályozására vonatkozó indítványát.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen

Emberölés önvédelemből

Jelentette a *Hajdúföld*, hogy Balmazújvárosban a múlt hét szombatján *Letter* Péter 70 éves lakos szováltás után haragjában nyolc baltacsapást mért vejére, *Molnár* Imrére, aki kétségbeesetten védekezett.

Molnár kiáltására előrohantak a szomszédok és *Holt* Fülöp vasvillával úgy fejbütötte az öreg *Letter*-t, hogy az kiszüvedett.

Preinészberger Jenő táblabíró, a vizsgálóbírószék vezetője kedden szállt ki Balmazújvárosra a helyszíni szemle megejtésére. A vizsgálat megállapította, hogy *Holt* Fülöp önvédelemből ütötte le *Letter*-t, mivel az rá is baltát emelt. *Molnár* Imrét beszállították az egyetemi külső klinikai telepre. Állapota igen súlyos.

Az oláh fascisták programja

Páris, október 17. Az *Action Française* közli az oláh fascisták egyik vezérének levelét, amely részletesen ismerteti a román fascista párt programját.

Az oláh fascista mozgalom főcélja az, hogy gazdaságilag fellegítse az oláh tömegeket. A kereskedelem, az ipar, a bányák, az erdők, jóformán valamennyi gazdasága az országnak az idegenek kezében van, akik

kiméltlenül kizsákmányolják a népet.

Oláhországban szegény a nép, szegények a közalkalmazottak, a munkások és diákok, akik mindnyájan azt kérdezik: Merre halad az ország? Miért harcoltak a háboruban? Mire volt jó a rengeteg áldozat? Egy 2 és félmillió

levantei, görög, örmény, zsidó özönlötte el az országot

és minél inkább jönnek az idegenek, annál nagyobb lesz a drágaság, annál borzalmasabb az üzérkedés, annál hatalmasabb a szétzúllás és annál elviselhetetlenebb a dolgos nép élete. Ez a beözönlés rosszabb csapás, mint a pestis. Az oláh fascizmus azt hirdeti, hogy az ország óriási kincseinek kiaknázását maguk az oláhok vegyék kezükbe. Eltökélt szándékuk, hogy

mihelyst kormányra kerülnek, nyomban kintassák a jövőnyeket.

A fascisták tanítása nyomán a nép napról-napra mind világosabban látja, hogy azok a politikai pártok, amelyek a fegyverszünet óta egymást váltották fel a kormányon, képtelenek a háboru által felvetett nagy kérdéseket megoldani. A levél végül a nemzeti fascista irányzat felsőbb-ségét hirdeti.

A fascizmus térbódítására jellemző, hogy az év elején mindössze ezer fascista volt Oláhországban, ma pedig számuk meghaladja a százezeret.

Petroleum

Stern festéküzletében

kiváló finom minőségben jutányos árral kapható Piac-utca 10., Bika-szálló épületben.

Megnyilt!

GARAI ÉS TESTVÉRE

Megnyilt!

férfi-, fiuruha nagyáruháza Piac-utca 11., Bika-szálló épület.

Előzékeny kiszolgálás!

Az országot csak a meg nem alkuvó keresztyén politika mentheti meg

Wolff Károly beszámolója - Wolff a kormány pénzügyi politikája ellen

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg beszámolóját az óbudai Korona Vigadó nagytermében *Wolff* Károly, a budai választókerület nemzetgyűlési képviselője. A beszámolóban részt vettek *Ernst* Sándor, *Csilléry* András, *Buday* Dezső és *Petrovics* Gyula nemzetgyűlési képviselők.

A gyűlést *Hilbert* Vilmos nyitotta meg, majd *Wolff* Károly emelkedett szólásra a többek közt a következőket mondotta:

— Mikor három évvel ezelőtt itt a választások alkalmával megjelentünk, akkor azt mondtuk és azt mondjuk ma is, hogy ezt

az országot egyedül az őszinte, meg nem alkuvó keresztyén politika mentheti meg.

Nem tudok az elváltatlanságnál nagyobb erkölcselenséget elképzelni s szükségesnek tartom a jellem mellett a közélet tisztaságát is. Az ünnepségnek ebben a rémséges világában, mikor az aranyborjú örülete megszállja a lelkeket,

lisztakező politikuskokra van szükség.

Majd a fővárosi választásokról és ezzel kapcsolatban a jövőben kövendő politikájáról beszélt *Wolff* Károly.

En a fővárosi kormányzó pártnak az előke vagyok — mondotta — nekem nem a pillanatnyi népszerűséget kell keresnem, hanem azt kell néznom, hogyan szolgálhatok a keresztyén főváros érdekeinek. Azonban azt hiszem el nekem, hogy ahoz a programhoz, amelyet önök előtt vallottam, amelyet önmagamban vallok,

utolsó lehelletemig hű maradok.

Majd az újabb kialakult politikai helyzetéről a következőket mondotta *Wolff* Károly:

— Világnézeti harc dúl ma az egész vonalon és mégis a liberálisokkal való koalícióról beszélnek. Azonban a liberalizmus jegyében alakuló koalíció szükségszerű folyamánya a kommunizmus lenne.

Mi a keresztyén demokrácia jegyében akarjuk megoldani a munkáskérdés a legszociálisabb tartalmat követeljük a közigazgatásban. De mi nem akarjuk a társadalmi rendet felborítani, hanem

meg akarjuk teremteni a megélhetés lehetőségét mindenki számára.

Olyan gazdasági politikát kell követnünk, amely a nemzet 95 százalékát képező keresztyén magyarság érdekeivel számol elsősorban.

A kormány hitelpolitikájával nem tudok egyetérteni, mert ez csak a másik öt százalékknak az érdekeit képviseli.

Mi éppen ezért továbbra is sürgetjük a valorizáció, mezőgazdasági hitel és a földbirtokreform-novella kérdését, mert ezeket gyújtóanyagként nem lehet tovább bentartani a közvelőményben.

A gazdasági kérdések előterében most

a külföldi kölcsön

áll. A külföldi kölcsönnek semmi eredménye sem lesz akkor, ha a belső gazdasági életben szükséges reformokat végre nem hajtjuk. Itt a tőzsdejáték hihetetlen mérvet öltött. Ha ennek a tőzsdejátéknak elfajulását nem lehet másként megakadályozni, én bezáratnám a tőzsdét. (Viharos taps)

Ha a külföldi kölcsönt igénybe vesszük, azt elsősorban a magyar

Gyermekeket rabolt egy nagymama

Harc a hét éves gyermekért

Rendkívül érdekes bűnpert tárgyalta a múlt nap a debreceni kir. törvényszéken *Serly* Jenő egyes bíró. A vádlott egy 62 éves nagymama, *Czeplédy* Jánosné tiszafüredi lakos volt, akit gyermekrablás bűntettével — mint felejtőt — vádolt a kir. ügyészség. A bűnpert előzményei hosszabb időre nyulnak vissza s mint a tárgyaláson kiderült,

egy hét éves gyermekért valóságos harc folyt a nagymama és a gyermek anyja között.

Pár évvel ezelőtt *Czeplédy* János néhoz beállított a menyé s durva szavak kíséretében odalökte az akkor három éves János fiu gyermekét a nagymamához s többek közt ilyeneket mondott neki: — *Nevelje fel kigyelmed ezt is, ha az apját fel tudta nevelni az én szomorúságomra...*

Czeplédy né örömmel fogadta az eleven gyermeket annál is inkább, mert a menyé azt állította, hogy neki munkába kell menni s a gyermekét nem tudja hova tenni.

A kis János 3 éves korától 6 éves koráig a nagymamájánál volt.

A gyermek anyja időközben Egyeken jó helyet kapott s ezért a János fiut

erőszakkal elvette a nagymamájától és magánál tartotta.

Az öreg *Czeplédy* né nem tudott belenyugodni a gyermek elvesztésébe s ezért felbújtotta *Bessenyei* Józsefné 28 éves tiszafüredi asszonyt, hogy meljen el ifjabb *Czeplédy* né lakására s hozza el a gyermeket.

A kis gyermek akkor Kovács Istvánné gondjaira volt bízva, mivel a gyermek anyja nem volt odahaza.

Bessenyei né eleget is tett a kérsnek s az öreg *Czeplédy* né utasításához képest, avval a mesével, hogy az ifjabb *Czeplédy* né kéri a gyermeket, hogy vigyék ki a tanyára, mert faj a lába —

elvette a gyermeket Kovácsnéól s elvitte a nagymamájához.

Ifjabb *Czeplédy* né jelentést tett a gyermekrablásról a csendőrségnek, amely megindította az eljárást a nagymama ellen.

jegybank alapjaként kell felhasználni, hogy ezzel a pénzünk számára aranyfedezetet teremtsünk.

A külpolitikai helyzettel foglalkozva, *Wolff* Károly az olasz orientációt sürgette.

— A magyar külpolitika nem nélkülözheti az Olaszországgal való együttműködést. Olaszország nem kíván tőlünk belpolitikai változásokat, hanem realpolitikai alapon találja meg velünk szemben azt az utat, amelyen a két nemzet lojálisan szolgálhatja érdekeit.

Beszédét azzal fejezte be, hogy tovább is a megkezdett uton fog haladni és a keresztyén eszme mellett rendületlenül kitart.

A lelkes eljenzéssel fogadott beszéd után *Ernst* Sándor, *Csilléry* András és *Buday* Dezső beszéltek még nagy hatás mellett.

Czeplédy né avval védekezett a tárgyalás során, hogy az anyja nem törődött a gyermekkel s a gyermek meg ő hozzá vonzódott, ezért akarta erővel is visszaszerezni a gyermeket.

Az egyik tanu szerint azért vonzódik úgy az anyja és a nagymama is a gyermekhez, mert a hét éves Jánosnak meglehetősen nagy

őregapai jussa van földbirtokban.

A bíróság a perbeszéd után a nyomatékos enyhítő körülmények figyelembe vételével a nagymamát

hat hónapi börtönrre ítélte gyermekrablásért.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, ellenben *Czeplédy* né fellebbezett. A gyermek most újra az anyjánál van.

ATROCITÁSOK

Schrenck-Notzing fluidumai.

Egy vidéki liberális napilapban érdekes vezércikket olvastunk *Schrenck* Notzing báró felfedezéseiről, aki bebizonyította, hogy az emberi szervezetben bizonyos fluidumok vannak, amelyek innen kiáramlanak, alakot öltenek, láthatóan vagy láthatatlanul munkát végeznek. Ezek között vannak olyan fluidumok, melyek a gyűlölet láváját indítják meg. Arról is beszél a vezércikk, hogy egyes fluidumok a becsületet marják le, — sajnos, az ellenfluidumokat még nem találták fel. Sokszor fluidumok egyik világnézetből a másikba taszítják az embereket. A fluidumok rendszerint az emberi bőrben tartózkodnak, néha azonban úgy elszaporodnak, hogy nem férnek a bőrükben és tinta alakjában lecsurognak a papirosra. A fluidumok néha vörösek, néha hófehérek, néha pedig színtelenek. Vannak alvó és vannak ébredő fluidumok. Az egyszerű a furcsa, amikor mindezek a fluidumok összekeverednek. Ilyen fluidumokra bárki szert tehet egy kis ambícióval. *Nem kell hozzá egyéb, mint minden este két liter fluidum.*

Kérjük a t. közönséget, el ne mulassza

KIRAKATAINK MEGTEKINTÉSÉT!

Olcsó, szabott árak!

HIREK

1923 október 18. (Csütörtök)

Prot.: Lukács. Kath.: Lukács.

Időjárás: Hazánkban eső nem volt. A hőmérséklet maximuma Budapesten elérte a 15 fokot, ma reggelre azonban a hőmérséklet országsszerint 3-4 fokra süllyedt. Időjárás: Százaz idő várható erős éjjeli lehűléssel.

Közművelődési könyvtár: 10-12-ig. Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: Gróf Rinaldó.

Uránia: Amerika hőskora. Vígyszínház: Amerika hőskora. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reményesség.

Indítvány a közgyűléshez a városi vízművek ügyében. Tegnap, szerdán délelőtt a pénteki városi törvényhatósági bizottsági közgyűlésre újabb önálló indítványt jegyeztek be. — Ugyanis gróf **Dégenfeld József** és társai a városi vízmű hivatalának a mérnöki hivatal hatásköré alól való kivételét s önálló ügyvezetést való szervezését fogják indítványozni.

Debreceniek sikere a mátszalkai lövészversenyen. A szatmármegyei lövészverseny egyesület által október 11-én Mátszalkán rendezett versenyen fényes keretekben folyt le. Jelen volt Szatmár, Bereg- és Szabolcs vármegyék előkelő társadalmá, valamint a vidék legjobb lovasai és lovasnői. A debreceniek közül **Stepán Ferenc** huszárfőhadnagy és **Wildner Károlyné** tüzérezredesné vettek részt a versenyen, mindketten sikeresen szerepeltek ottan; **Stepán** főhadnagy egy második és két harmadik díjat, **Wildner Károlyné** pedig a dáma versenyben a harmadik díjat hozta haza.

Társadalmi és egyesületi élet. Az **Ébredő Magyarok Egyesülete** választmányá október 18-án délután fél 7 órakor az Éme-irodában (Egyház-tér 13.) értekezletet tart. A választmányi tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

A **Székesly Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete** október 21-én délután fél 3 órakor tartja évmegnyitói közgyűlését a kollégium I. számú jogi termében, melyre ezután is szeretettel hívja meg az összes tagokat az elnökség.

A Zita árvaház kérése Debrecen városához. A „Zita” hadiárvaház vezetősége Debrecen áldozatkész lakosságához fordul, hogy nemes szívé adományával nehéz anyagi helyzetében valamennyire segítsen ki. Az árvaház gyűjtőlevelet bocsájt ki, amelyre úgy pénzbeli, mint természetbeni adományokat elfogad.

Halálozás. **Botos Lajos** nyugalmazott városi erdőmester hetvenkétéves korában meghalt. Negyven évet töltött becsülettel a város szolgálatában. Temetése csütörtök délelőtt 11 órakor lesz a Basi-utca 2. számú háztól.

Butorozott szobát keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal úriember. Telefon 3-48.

Egyetemi tankönyvek, gazdasági akadémiai tankönyvek legnagyobb raktára **Antalfy József** könyvkereskedésében, Szent-Anna- és Varga-utca sarok.

— Amit kifejtettek a tudósításból. A délutáni napilapban egy hír jelent meg, mely szerint **Reitz János**, a T. H. főmunkatársát a **Kovács Béla**-féle sajtóperben felmentette a tábla. Ugyanis **Reitz** egyik cikkében **Kovács Béla** főispáni titkárról valótlán dolgokat állított s ezért **Kovács** sajtóperben indított **Reitz** ellen, akit a törvényszék el is marasztalt — pénzbüntetésre ítélte. A délutáni napilap tudósításából bizonyára véletlenül, vagy talán szánt-szándékból kimaradt, hogy mi is a felmentő ítélet tulajdonképpen oka. Ugyanis az Ítélet-tábla nem azért mentette fel **Reitz**ot, mintha talán igazat írt volna, hanem csupán azért, **mivel az ellene indított sajtóper elévült**, ugyanis hat hónapon keresztül ellene ebben a sajtóperben bírói intézkedés nem történt.

— Új rendelet a hadirokkantak és özvegyek segélyeiről. A kormány rendeletet adott ki, amellyel újból megállapítja a nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, özvegyek és árvák felmentési, ellátási és rendkívüli segélyeit. Ellátási és rendkívüli segély az új rendelet értelmében csak havi 50 ezer, illetve évi 600 ezer koronát meg nem haladó jövedelem mellett igényelhető, a feleség, illetve gyermek után ez a jövedelem-határösszeg havi 25, illetve évi 300 ezer koronával emelkedik.

MŰVÉSZET

A Kiss-testvérek iparművészeti kiállítás. Szerdán este zárult be az a mindent tekintetben szépen sikerült és értékes iparművészeti kiállítás, amelyet a Kiss-testvérek, illetve az általuk tartott tanfolyamok hallgatói rendeztek a városháza dísztermében. A kiállítás anyagát legnagyobb részben a tanfolyam látogatói által előállított izléeses művirágok, batikfestések, szép kivitelű lámpaernyők és értékes parzsa szőnyegek képeztek, de ezenkívül nagyobb helyet foglaltak el a tanfolyamot rendező iparművészek tökéletes, művészi mintatervezetei, szőnyegei is. A kiállításnak üde, izléeses elrendezése, a kiállított anyag színvonalas volta a Kiss-testvérek munkáját dicséri. Különösen szépek és finomak a Kiss Mária iparművész által vezetett művirág, lámpaernyő készítés és batik festés tanfolyamon készült tárgyak. Megérdemelt feltűnést keltett egy, a Kiss testvérek által tervezett új szőnyegfajta, a félpasztikus szövésű, ugynevezett „hungarista”-szőnyeg, amelynek motívumai a perzsa s a régi magyar szőnyegminták keverékei. Ugyancsak ezen a kiállításon mutattak be a Kiss-testvérek egy saját találmányú szőnyegszövő keretet, amely praktikus volta mellett már csak azért is említést érdemel, mert a szinte megfizethetetlenül drága szövőszékkel szemben nagy megtakarítást jelent. Általában véve a művészi háziipar fejlesztése szempontjából a Kiss-testvérek nagyon hasznos és értékes szolgálatokat tettek kiállításuk rendezésével.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtök: Gróf Rinaldó. C) bérlet. Péntek: Gróf Rinaldó. D) bérlet.

KURUCFÜRFANG

(100 arannyal jutalmazott népszínmű Rákóczi korából, dalokkal és táncal 3 felvonásban. Írta: ifj. Bokor József. Felújította a Csokonai-színház 1923 október 17-én.)

A **Kurucfufang** elsőrangú előadása elfeledtetett minden bécsi énekes főcsmunkát; a szívet megfogó, lelket vidító páratlan magyar muzsika hosszú időre kiütte fülünkől a különböző zeneszerző tehetségtelenségek összes slágereit. A tiszta naivságában is érdeklődést ébrentartó asszonycseretörténet köré szelleme-sebbséggel szelleme-sőbb helyzetek vidámsága, régi kuruc nóták meg nem hamisított szövege, komoly és pajzán magyar zene s tüzös magyar táncok szépsége fűződik.

A zsufolt ház — páholy és karkazat egyformán — a hatás minden külső megnyilvánulása mellett élvezte az előadást. Különösen kijárt az ünneplés **Kovács Terusnak**, aki ismét szívet és lelket kívánó szerephez jutva, magyar szívet s vidámságban, komolyságban mértéket tartani tudó lelkét öntötte alakításába. Öltözete, mozgása, beszéde, dalai és táncai érzéssel párosult izléséről tettek bizonyosságot. **Partnere, Rolkó** — akinek intelligens rendezői munkája méltó keretet adott a darabnak — minden túlzástól mentes művészi munkával formálta meg a magyar nemes józsi alakját: szellemes alkalmi verssorai és **Kovács Terussal** együtt énekelte „Száz liba egy sorban” mókái rengeteg tapsot arattak. **Halassy** utólagos humorával, **Csapó Mária** természetes játékával, **Szabó Gizi** biztos mozgásával, **Véries** közvetlen játékával, **Kronpachi** szép kuruc nótájával, **Sötét** talpraesett lakodalmos rigmusával, **Markovics** egyéni kedvességével, **Csolnakassy** markáns alakításával illeszkedett bele a kitűnő együttesbe. Rövid jelenésében megkapó drámai erővel ragadta magával a nézőket **Halassy Mariska** szavai. Nagy sikere volt a **Rajz-Bordy-Witt** táncos harmas **patellának** is.

A kifogástalanul játszó zenekar végig megmaradt finom kíséretnek s **Forrai** karmester nyugodt, fegyelmeztet vezetése mellett valódi zenei élvezetet nyújtott.

Mindent összevéve, az előadás legfényesebb bizonyítéka volt az ugynevezett „illetékes” helyről a színház művészi vezetése ellen legutóbb felhozott kifogások alaptalanságának.

Szy.

Színházak és mozgóképek közleményei

Csokonai-színház
Régen volt reprimand oly sikere, mint a legutóbb a Csokonai színházban felújított gróf Rinaldó operettének. **Timár** és **Unger** gyönyörű énekszámai, **Szabó Gizi**, **Markovits**, **Soós**. **Sötét** pompás táncai és a bakkavé couplet, frenetikus tapsra ragadják a közönséget. Az operette ma C), holnap D) bérletben kerül színre.

Meteor-mozgó

Csütörtökön **Damaskus** csillaga Isten ostarával együtt. **Lucy Doraine** és **Petrovich** 2 és fél óras műsor. Csak felnőtteknek. Előadások 6 és fél 9.

TESTÉDZÉS

A NyKISE megóvta a DTE elleni mérkőzését. A most fuzionált Nyiregyházi KISE — mint ismeretes — vasárnap elvesztette a DTE elleni mérkőzését 3:0 arányban. A NyKISE most megóvta a mérkőzést a következő okok miatt. Először, hogy a kiküldött **Bródy Barna** bíró helyett beleegyezésük ellenére bíróvizsgát nem tett bíró vezette le a mérkőzést **Nagy Dániel** személyében; másodsor, hogy a DTE mind a három gólját lesbenállásból érte el. Az óvás **a szükségbíró szerepeltetése miatt valószínűleg eredményes lesz.** A NyKISE most sem tagadta meg önmagát, illetőleg a régi NyKISE-t, mert például a terjedelmes óvásban olyanokat is állít, hogy a bíró, **Nagy Dániel** — aki pedig jó keresztényen elfogult volt, mert hiszen a DTE cionista zsidó kapusa, **Zisler** a rokona... Ugyancsak nevetséges az óvásnak az a része, amely azt vitatja, hogy a gólokat lesbenállásból érte el a DTE, mert azok a gólok szabályosak voltak. Az óvással az intézőbizottság a jövő héten fog foglalkozott.

Bíróküldés. A vasárnapi bajnoki mérkőzések vezetésére a bíróküldő bizottság a következő bírókat küldte ki: **Ugetőéri sporttelep** délután 3 óra DEAC—DKASE **Pauló István**, 1 órakor DEAC II.—DVSC II. **Weinreb Dezső**, délelőtt 10 órakor DEAC ifj.—DKASE ifj. **Pauló István**; **Diószegi-úti Vasutas-pálya** délután 1 óra DTE—NyTVE **Káldy Zsigmond**, 3 órakor DMTK—DVSC fővárosi bíró, határbírák **Kaczander Miksa**, **Horváth Endre**; **Berettyó-útfalu** KSE—BUSE **Kerekes Góza**; **Hajdúszoboszló** DMTE—HSE **Tamássy László**.

A legjobb gólarány. A bajnokság ötödik fordulóját után nem lesz érdektelen a gólarányokat is megvizsgálni. A legjobb gólaránya — s ez az országban is szinte egyedül áll — a DVSC gólaránya, amely 11 gólt adott — és egyet sem kapott négy mérkőzés alatt. Jó a gólaránya a NyTVE-nek is, 9 adott és 3 kapott góllal. A BUSE 10 gólt adott — de 12-öt kapott. Az NyKISE — 19 kapott góllal dicsekedhetik s ezzel szemben csak ötöt adott. A legjobb gólaránya azonban kétségtelenül a DMTK ifjuságának van, amely már be is fejezte az őszi fordulóját. A DMTK ifj. 16 gólt adott és egyetlenegy gólt sem kapott. A góllövők között a DVSC **Vampetiché** vezet.

BEZÁRÁS

Lanyha irányzat a tőzsdén

A tartózkodó hangulat a berlini devizapiacra még ma sem szűnt meg, a külföldi fizetési eszközöknek árfolyamában jelentékenyebb emelkedések következtek be.

A budapesti értéktőzsdén az irányzat ugyancsak

lanyha volt.

A bécsi eladások ma is éreztették káros hatásukat. Ez kétségtelenül a bécsi budapesti arbitrazsra vezethető vissza. Jellemző tünet, hogy most épen azok a körök hangoztatják a közvetlen arbitrazs megszüntetésének helyességét, amelyek néhány héttel ezelőtt a viharos hossz idején a közvetlen arbitrazs lehetővé tételét hangoztatták.

A budapesti terménytőzsde irányzata ugyancsak lanyha volt.

Bőr kabátok, raglánok, öltönyök óriási nagyválasztékban a legolcsóbb árakon
Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

H TÖZSDE

Magyar korona: 3.07 1/2.

Zürichi zárlat

Hollandia 218 1/2, Newyork 557, London 2526, Páris 3375, Milano 2545, Prága 1665, Budapest 3 07 1/2, Varsó 6, Bécs 78 60, Belgrád 656, Bukarest 260, Szófia 545.

Értéktőzsde

A mai tőzsdén az utolsó napok kedveltségének következményeképpen már nyitáskor igen lanyha irányzat alakult ki, amely egész zárhatig eltartott. Az árfolyamok nagy része az utolsó naphoz képest 15-20 százalékos hanyatlást mutatnak és majdnem az összes értékek ávesztését szenvedtek, mert a lanyha irányzat az összes piacokon uralkodóvá vált és az árfolyamok állandóan morzsolódtak. Zárhatkor az irányzat továbbra is lanyha, a forgalom csekély, a hangulat ingadozó. Kosztpréz 2-2 egynegyed száza ék.

Devizaközp. hiv. ár.

Dollár 19300-20400, Francia frank 1195-1261, svájci frank 3460-3680, cseh kor. 578-622, lei 94-107, lira 895-930, dinár 227-244, 100 nemet márka 00.06-00.08 l. osztrák korona 27.40-29.60 fillér.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt, a buza 500-1000 koronával olcsóbbodott, Kozsban kötés nem fordult elő. A takarmánycikk piac ismét lanyha.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 94500-95000, egyéb 93500-94000, 79 kilós tiszavidéki 95500-96500, egyéb 95000-95500, rozs 63000-64000, takarm. árpa 63000-66000, sórárpa 72500-77500, köles 77500-80000, zab 67000-69000, tengeri 66000-68000, repce 185000-170000, korpa 37000-37500.

Ferencvárosi sertésvásár

Maradvány 896 sertés, 124 süldő, felhajtás 249, eladatott 105. Árak: Könnyű 7000-8400, nehéz 8400-9000. Zárításán nem fejlődött ki üzlet.

Irodai teendőben jártas kisasszonyt

azonnali belépésre keres a Magyar Nemzeti Könyv- és Laphiadóvállalat Rt.,

Piac-utca 59.

Albérletbe kiadó két szobás lakás.

Cím a kiadóban.

Ócska vasat,

rezet és mindennemű fémét legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használatot becserelek. Nagyobb tételt elszállítok

Steiner Eötvös-utca 110. Tel. fon 6-86. sz.

Butorozott szobát

keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember.

Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala

Deák és dr Ordódy bankház

fiókja Budapest, Andrássy-út 16.

(Központ: Aranykéz utca 3.)

OSZTÁLYSORJEGY-OSZTÁLYUNK:

A november 11-én kezdődő új sorsjátékra a rendelések szétküldését már megkezdjük. Nyarható egyetlen sorsjeggyel - egy összeben - s. ázmillió

Sorsjegyárak:

1/2 4000.-, 1/4 2000.-, 1/8 1000.- ker.

TŐZSDE OSZTÁLYUNK:

Idegen pénzt veszünk (hivat. pénzváltó). Tőzsdemegbízást a legjobban elintézzük. Heti kamatoztatásra pénzt elfogadunk. Lombardhitelt nyújtunk stb.

Biharmegyeiek figyelmébe!

KISS ANTAL VIZSGÁZOTT FOGÁSZ

21 éves praxissal sajátkezűleg végez mindenféle munkát. Berettyóújfalva, Főutca

Stanio! fehér, piros, arany, zöld

és minden színben az összes szakmákhoz. Eredeti gyári árak

KUN IZIDOR, BUDAPEST

VI, Nagy János utca 6. Telefonhívó 17-40

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék VÉGHEZ!

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor., minden további szó 40 korona. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

KERESLET

Butorozott szobát keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember. Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala.

ELADÁS

Beköltözhető. Iparosoknak, gazdálkodóknak alkalmas ház eladó: Timár-utca 11.

Tűzállótégla.

Samottliszt, Timár-utca 11. Telefon: 10-92. kapható.

VEGYES

Tanítványt vállalna középiskolák bármely osztályából, menekült egyetemhallgató. Cím: Németh Gyula, Tiszai Internátus.

Harisnyák, keztyűk

kötöttblúzok és szabó-kellékek megvásárlásához

Bagi és Petrikné

Szent-Anna-utca 5. szám. A raktáron levő férfi-ruhászöveket olcsó árban 00 kiárusítjuk. 000

OLCSÓ, SZABOTT ÁRAK!!!

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Hungária	Kisvárosok	Értéktőzsde	Pannónia
Ágost 109	Királymalom 53	Kistársai 110	Fiumei —	19
Bosny. agrár 47	Viktória 338	Kühne 575	Temesi sz. 92	Török 41
Földhitel 315	Tranzsdan. 90	Györfly 100	Fellen 850	Turul —
Rassi 180		Kaszab 89	Flóra 152	Unio színház 18
Hermes 63	Bányák és téglagy	Kissling 43	Fővárosi sör 30	Vasm. vill. —
Agrár —	Banxit —	Láng 135	Goldberger 85	Villányi 45
HSZlavon. 39	Bauittröszt 300	Lipták 30	Gschwindt 262	Wander 35
Lloyd Bank 28	Beocsini 900	Gép és vasút 71	Halkoresk. 31	Zagyvapáfal 52
Cseh 17.5	Borsodi 220	Magyar acél 225	Hung. mtr. 200	Faipar:
Magyar hitel 650	Lőrinczi 110	Mérleg 34	Juta 200	Mercuifa 14.5
Ingatlan 315	Cement 185	Belga fém 140	Kábel —	Cserző —
Forgalmi 40	Unio 45	Motorgyár 80	Karton 185	Dharaszi 29
Jelz. 51	Szászvári 310	Ólom 29	Keglevich 17.5	Egy. fa 32
Ker. h. tel 23	Köh 625	Chandvir 150	Királyautó 11.5	Funieryár 455
Leszámítól 88	István 60	Rex 14.5	Királysör 42	Guttmann 550
Német 25	Köb. téglá 245	Rima 99	Klein és Fia 13	Hazi 173
Olasz 37	Drasche 430	Roessemann 55	Keleti 46	Honifa —
Közp. Jelz. 18	Magnesit 2725	Rotmüller 35	Klotild 98	Körösb 99
Városi 14	M. aszfalt 80	Schlich 94	Kranz 72	Kronberger 19.25
Merkur 20	A. Kősz. 2350	Schuller 72	Polg. Sör 485	Lignum T. 80
Nemz. bank 40	Kerámiai 140	Tendlorf 100	Ligetszanat 24	Lignum T. 80
Oszt. Hitel 122	Nagybát. 200	Vagongyár 88	Cukoripar 2950	Magy.-Am 39
Keresk. 990	Salgó 508	Wörner 22	Lámpa 205	Erdő 13
Hungária 45	Ujlaki 220	Fábián 22	Auer 275	M. Loyd 115
Takarékpénztárak	Urkányi 1150		Kender 95	Malomsoky 16
Belvárosi 29	Északmagy. —	Vegyések	Óstermelő 223	Nemzeti 226
Lipótvárosi 16		Alt. Gázizzó 26	Pamut 215	Lichtig 13
Egyes.fővár. 132	Nyomdák	Alt. Légsz. 625	Gummi 185	Ófa uj 502
Kőbányai 24	Athenaeum 265	Bárdi —	Szalámi 37	Rózbányai 175
Magy. Alt. 165	Franklin —	Baróti 21	Vasút forg. 170	Szlavonia 76
Moktár 150	Globus 41	Boni 77	Marosi petr. —	Nasici 19.75
Pesti hazai 3800	Kunosi 24	Brassói 540	Mezőgazd. 1150	Viktória 185
Biztosítók	Pallasz 48	Chinoi 62	Mezőhegy. 372	Zabolai 120
I. Magy. 5250	Pesti könyv —	Danica 100	Interrexim 33	Zentai 170
Fonciére 180	Révai 150	Diana 10.5	Oceán 33	Állókedési váh.
M-francia —	Rigler 52	Dorogi 293	Olajipar 70	Adria 400
Jég 140	Stefaneum 34	Dé cukor 375	Pébus 51	Atlantica 63
Pannónia 850	Vas és gépyárak	Dunántuli 63	Püspöki 21	Cözuti 24
Malmok	Koburg 40	Cinner 13.5	Schwartz 40	Áros: 34
Back 70	Csáky 49	Egisz 38	Star 40	Bar —
B.-miskolci 100	Gépyár 135	Izzó 493	Szikra 120	Déli vasú 100
Concordia 75	Fábián 23	Horvát 800	Szegedi 485	Meffter 355
Békéscsabai 50	Fegyver 1270	Papiripar 47	Lukács 17	Levante 625
Élső Bpest 195	Flankl 90	Részv. sör 190	Szolnoki 14	Miskolci 35
Törökszentm. 49	Ganz-D. 4900	Szövökötő 64	Royal 1150	Nova 127
Gizella 50	Ganz vill. 1750	Spodiuum 148	Stummer 138	Altamvasui 355
	Hoffler 190		Telefon 138	Tröst 110
			Femesi sör 110	
			Tokaji —	

Nem hivatalos jegyzések: Fabank 47-51, Régi Amer. 8-9, Magy. amerikai 9-10, Brédi vagon 70, Döry konz. 10-11, Hanga 36-38, Újságüzem 10-11, Nógrádhev. 10-12, Pharmacia 8, Unio tak. 5-5.2, 8-5.2, Termelő b. 8-10, Székely és Gerő 2-6-3, Herendi 9-9-6. Elővételi jogok: Rima 17-21.5, Kőrösbányai 48-5, Szentlőrinci 18-21, Városi bank 10-11.5, Cseh bank 10-11, Egyesült főv. 68-70, Fonciére 141-154, Borsodmiskolc 75-79.

KÁPOSZTA

kilogrammonként 260.— koronáért kapható a főposta épület hátsó udvarán levő raktárunkban. Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete.

Megérkeztek: „Dorsay“ francia kölnivizek, valamint parfümkülönlegességek, manicűr és fésűkazetták, diszhajtók és csattok stb.

Korzó Drogueriában

Debrecen, Piac-utca 42. szám alatt.

Iskolai tankönyv

és írószerek bármelyik iskola részére beszerezhetők a Csáthy Ferenc könyvkereskedés és irodalmi vállalat R.-T.-nál.

Mindennemű luxus és gazdasági kocsik. Amerikai küllő- és kerékgyár. **Riesz Miklós** kocsigyáros Hatvan-u. 58. Kocsijavításokat leggyorsabban és legprecízebben készítünk méltányos árak mellett. 00 00 00

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Laphiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenz József-ut 59.